

Keleivių ir bagažo vežimo orlaiviais taisyklės

1. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos

AGENTAS – oro vežėjo įgaliotas atstovas (asmuo arba organizacija), rezervuojantis ir (arba) parduodantis bilietus kitiems asmenims arba organizacijoms.

PAVĖLAVĘS BAGAŽAS – bagažas, kuris rastas per 21 dieną po skrydžio.

SUSTOJIMAS (stopover) – skrydžio sustojimo vieta kokioje nors vietoje tarp išvykimo ir galutinės paskirties vietos.

BILIETAS – oro vežėjo arba jo įgalioto atstovo (agento, turizmo operatoriaus) išduotas vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas, suteikiantis teisę skristi orlaiviu ir vežti nustatyto svorio bagažą (bagažo kvitas).

PERVEŽIMAS ORU (skrydis) – keleivių ir (arba) bagažo vežimas oru, kai išvykimo ir galutinė paskirties vieta gali būti vienos valstybės teritorijoje arba skirtingų valstybių teritorijose, arba išvykimo ir galutinė paskirties vieta gali būti vienos valstybės teritorijoje, bet vežimas oru (skrydis) buvo atliktas arba sustojimas buvo kitos valstybės teritorijoje.

PERVEŽIMŲ ORU GRAFIKO PAKEITIMAI – nukrypimas nuo planuoto laiko grafiko pervežimo oru metu.

BAGAŽAS – registruotas ir (arba) neregistruotas bagažas.

BAGAŽO SUGADINIMAS – bagažo išvaizdos pasikeitimas dėl fizinio arba cheminio poveikio.

BAGAŽO KVITAS – sudedamoji bilieto dalis, kuris duodamas keleiviui registruojant bagažą ir kuris užtikrina bagažo identifikaciją ir teisę pareikšti pretenzijas dėl bagažo vežimo.

BAGAŽO PAIEŠKA – bagažo paieškos procedūra, kurią atlieka oro vežėjas tuo atveju, jeigu nebuvo pristatytas bagažas.

VAIKAS – keleivis iki 18 metų amžiaus.

VAIKAS BE PALLYDOVO – vaikas nuo 5 iki 12 metų amžiaus, kuris keliauja be lydinčio pilnamečio keleivio.

DIENA – bet kuri kalendorinė savaitės diena, įskaitant šeštadienį, sekmadienį ir šventines dienas.

GALUTINĖ PASKIRTIES VIETA – oro uostas, kuriame pagal bilietą yra pabaigtas keleivio ir (arba) bagažo pervežimas.

TOTA – Tarptautinė oro transporto asociacija.

TCAO – Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija.

ĮLAIPINIMO KORTELĖ (boarding pass) – keleivio bilieto sudėtinė dalis, kuri duodama keleiviui, kai jis registruojasi pervežimui oru (skrydžiui).

MONREALIO KONVENCIJA – 1999 metų gegužės 28 d. Monrealio konvencija dėl tam tikrų tarptautinio pervežimo oru taisyklių suvienodinimo.

NEREGISTRUOTAS BAGAŽAS (arba **RANKINIS BAGAŽAS**) – bagažas, kurį keleivis orlaivyje veža salone ir už kurį atsakingas pats keleivis.

DINGĘS BAGAŽAS – bagažas, kuris pradingo pervežimo oru metu ir kurio vežėjas oru negali surasti per 21 dieną.

PAPILDOMAS MOKESTIS UŽ BAGAŽO VEŽIMĄ – mokestis, kuris mokamas papildomai už bagažo vežimą, jeigu bagažo svoris ar vienetų skaičius viršija normą.

NUMATYTAS LAIKAS – laikas, kada pagal grafiką orlaivis turi pasiekti galutinį paskirties oro uostą.

NUMATYTAS IŠVYKIMO LAIKAS – laikas, kada pagal grafiką orlaivis išskrenda iš išvykimo oro uosto.

PERVEŽIMAS – keleivių ir (arba) bagažo pervežimas oru.

VEŽĖJAS – aviabendrovė, kuri atlieka keleivių ir bagažo pervežimus.

KELEIVIS – fizinis asmuo, kuris pervežamas oru (skrenda) pagal keleivio vežimo sutartį, išskyrus orlaivio įgulos narius.

PILNAMETIS KELEIVIS – keleivis, kuris yra ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus.

PRETENZIJA – keleivio raštiškas pareiškimas arba prašymas dėl žalos atlyginimo, jeigu vežėjas pažeidė vežimo sutarties taisykles ir dėl to buvo padaryta žala.

REGLAMENTAS Nr. 1107/2006 – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru.

REGLAMENTAS Nr. 2027/97 – Tarybos reglamentas Nr. 2027/97 dėl oro vežėjo atsakomybės nelaimingų atsitikimų atveju.

REGLAMENTAS Nr. 261/2004 – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinant Reglamentą (EEB) Nr. 295/91.

REGLAMENTAS Nr. 889/2002 – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 889/2002, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2027/97 dėl oro vežėjo atsakomybės nelaimingų atsitikimų atveju.

REGISTRUOTAS BAGAŽAS – bagažas, kuris registruojamas ir pridodamas pervežimui oru (skrydžiui) orlaivio bagažo skyriuje ir kuriam vežėjas išduoda bagažo kvitą.

IŠVYKIMO VIETA – oro uostas, iš kurio pagal bilietą yra pradedamas keleivio ir (arba) bagažo parvežimas oru (skrydis).

SDR (Special Drawing Rights) – sutartinis atsiskaitymo vienetas, kurio vertę nusako Tarptautinis valiutos fondas.

PERSĖDIMO ORO UOSTAS – oro uostas, kuriame keleivis persėda iš vieno skrydžio į kitą skrydį (kurį atlieka tas pats arba kitas oro vežėjas).

TRANSPORTAS – keleivių ir bagažo pervežimai bet kuriuo transportu, išskyrus pervežimus oru.

TRANZITINIS ORO UOSTAS – sustojimo oro uostas, kuris nenurodytas biliete.

TURIZMO OPERATORIUS – asmuo arba organizacija, kuri organizuoja kompleksines turizmo paslaugas, taip pat užsako ir oro pervežimus (skrydžius).

VIRŠNORMINIS BAGAŽAS – bagažas, kuris viršija bilieto kainoje nurodytą bagažo svorį arba vienetų skaičių, bet kurį vežėjas turi teisę priimti pervežti, jeigu keleivis sumoka papildomą vežėjo kainoraštyje nurodytą mokestį.

ŽALA – nuostoliai, kurie atsirado dėl keleivio sveikatos sužalojimo ar gyvybės atėmimo, bagažo pristatymo vėlavimo, keleivio pervežimo oru vėlavimo, bagažo sugadinimo ar praradimo.

KŪDIKIS – keleivis iki 2 metų amžiaus.

2. Pervežimams oru taikomos taisyklės ir teisės

2.1. Šios Keleivių ir bagažo pervežimo oru taisyklės (toliau – **TAISYKLĖS**) yra

taikomos visiems pervežimams oru, taip pat ir su pervežimais oru susijusioms paslaugoms, kurias garantuoja Latvijos Respublikoje registruota bendrovė „SmartLynx Airines“.

- 2.2. Bendrovė „SmartLynx Airines“ pervežimus oru atlieka tik pagal šias Taisykles ir jos keičiamos tik tais atvejais, jeigu vežėjas norimus pakeitimus aiškiai išdėsto įformintoje raštiškoje sutartyje arba tai nurodoma biliete.
- 2.3. Klausimai, kurių nereguliuoja šios Taisyklės, sprendžiami pagal Latvijos Respublikoje galiojančius norminius aktus ir Latvijos Respublikoje taikomas tarptautines konvencijas.
- 2.4. Šios Taisyklės taikomos ir tais atvejais, jeigu pervežimas oru yra nemokamas arba už sumažintą bilieto kainą, jeigu nesusitarta kitaip, raštu pasirašant sutartį arba tai nurodant biliete.
- 2.5. Tais atvejais, kai kuris nors iš šių Taisyklių punktų prieštarauja taikomoms teisinėms normoms, kurių Šalys negali atsisakyti netgi tarpusavio susitarimu, taikomos atitinkamos teisinės normos. Jeigu atskiri Taisyklių punktai negalioja, tai neturi įtakos kitų Taisyklių punktų galiojimui.

3. Vežėjas

- 3.1. Vežėjo pavadinimas biliete gali būti sutrumpintas ir nurodytas kaip vežėjo kodas arba kitas sutrumpinimas. „SmartLynx Airines“ žymėjimo kodas yra ART arba 6Y.
- 3.2. Jeigu vežėjas, kuris išdavė bilietą, nėra tas pats, kuris faktiškai atlieka šį pervežimą, keleivis turi teisę pareikšti pretenzijas bet kuriam iš šių vežėjų. Tais atvejais, kai keleivis pareiškia pretenzijas bendrovei „SmartLynx Airines“, jis privalo laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos.

4. Asmens duomenų apsauga, tvarkant duomenis

- 4.1. Keleivis pateikia duomenis (bet kurią informaciją, susijusią su identifikacija arba identifikuojamą fizinį asmenį) dėl šių priežasčių: bilieto pirkimo, tam tikrų paslaugų užtikrinimo pervežimo oru metu, kad garantuotų pagalbą neįgaliems ir ribotos judėsenos asmenims, munito formalumų tvarkymo ir kitų būtinų dalykų, susijusių su kelione.
- 4.2. Keleivis sutinka, kad jo duomenys bus apdoroti ir išsaugoti, pateikti valstybinėms įstaigoms ir kitiems vežėjams, jeigu pervežimą atlieka kitas vežėjas, taip pat su pervežimu oru susijusių paslaugų tiekėjams įstatymuose numatyta tvarka.
- 4.3. Keleivio asmeniniai duomenys be keleivio išankstinio sutikimo marketingo tikslams nebus naudojami.

5. Bilietas

- 5.1. Galiojantis ir visiškai apmokėtas bilietas yra keleivio ir bagažo vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas, pagal kurį vežėjas atlieka pervežimą.
- 5.2. Keleivis pateikia bilietą vežėjui, kitam įgaliotam asmeniui arba valstybinės įstaigos pareigūnui pareikalavus. Keleivis privalo saugoti bilietą viso pervežimo oru metu, jeigu vežėjas jo nepakeičia kitu lygiaverčiu dokumentu.
- 5.3. Bilietą gali naudoti tik tas asmuo, kuris nurodytas biliete. Bilieto negalima perduoti naudoti kitam asmeniui.

- 5.4. Bilietas tinkamas tik tam pervežimui, kuris nurodytas biliete. Jeigu bilietas išduotas be skrydžio datos, keleivio registracija galima tik po to, kai užregistruoti visi keleiviai su bilietais, ant kurių nurodyta skrydžio data. Jeigu vežėjas negali užtikrinti keleivio pervežimo, bilieto galiojimas yra atitinkamai prailginamas iki to laiko, kai vežėjas galės garantuoti pervežimą oru.
- 5.5. Tais atvejais, kai bilietas pavogtas arba pamestas, keleiviui gali būti išduotas bilieto dublikatas, jeigu vežėjui arba turizmo operatoriui yra pateiktas prašymas dėl bilieto dublikato išdavimo.
- 5.6. Bilietas tinkamas tik toms paslaugoms, kurios nurodytos ant bilieto.
- 5.7. Bilietas numato pervežimą oru nuo išvykimo oro uosto iki galutinės paskirties oro uosto. Transportas tarp oro uostų arba pervežimas vieno oro uosto ribose nėra įtrauktas į bilietą, jeigu biliete nenurodyta kitaip.
- 5.8. Įsigyjant bilietą, keleiviui papildomai reikia sumokėti valstybinių įstaigų, oro uosto arba kitų paslaugų tiekėjų nustatytas įmokas ir mokesčius, išskyrus tuos atvejus, jeigu Šalys susitaria kitaip ir šį susitarimą patvirtina raštiškai sudaryta sutartis arba tai nurodoma biliete. Tais atvejais, kai nuo bilieto įsigijimo iki pervežimo oru momento mokesčiai ir įmokos yra sumažėję, agentas grąžina keleiviui atitinkamą skirtumą. Jeigu nuo bilieto įsigijimo iki pervežimo oru momento mokesčiai ir įmokos yra padidėję, keleivis privalo primokėti skirtumą.

6. Registracija pervežimui oru (skrydžiui) oro uoste

- 6.1. Keleivis privalo laiku atvykti į oro uostą, kad galėtų registruotis pats ir registruotų bagažą pervežimui oru (skrydžiui), gautų įlaipinimo kortelę (boarding pass) ir bagažo kvitą. Keleivių registracija pervežimui oru pradeda prieš dvi valandas iki skrydžio ir baigiama 40 minučių iki planuoto išvykimo laiko.
- 6.2. Keleivis pervežamas tik tada, kai jis pateikia galiojančius kelionės dokumentus kartu su galiojančiu asmenybę patvirtinančiu dokumentu (identifikacijos kortele, pasu arba kitu juos pakeičiančiu dokumentu, jeigu originalus, asmenybę patvirtinantis dokumentas yra prarastas). Ši taisyklė taip pat taikoma vaikams ir kūdikiams.
- 6.3. Keleivis oro uoste privalo sekti informaciją, kuri yra informacijos ekranuose, taip pat pranešimus per mikrofoną apie laiką, kada keleivis privalo priėti prie įlaipinimo vartų, taip pat prie kurių vartų vykdomas įlaipinimas į konkretų pervežimą oru. Taip pat informaciją, kuri nurodyta įlaipinimo kortelėje (boarding pass), ir informaciją, kuri gali keistis.
- 6.4. Keleivis privalo ateiti prie įlaipinimo vartų laiku, bet ne vėliau, kaip tai nurodyta įlaipinimo kortelėje, informacijos ekrane arba pranešta per mikrofoną.
- 6.5. Vežėjas neatsako už žalą, kurią patyrė keleivis, jeigu nesilaikė šių Taisyklių 6.1–6.4 punktuose numatytų įsipareigojimų.
- 6.6. Keleivis privalo atlyginti vežėjui visus nuostolius, kurie atsirado keleiviui nevykdžius šių Taisyklių 6.1–6.4 punktuose numatytų įsipareigojimų.
- 6.7. Keleivio sėdėjimo vieta orlaivyje yra nurodyta įlaipinimo kortelėje (boarding pass).

7. Keleivio pareigos ir atsakomybė

- 7.1. Prieš įlipdamas į orlaivį keleivis privalo pateikti jo identifikaciją patvirtinantį dokumentą, galiojančius kelionės dokumentus, taip pat atsakyti į klausimus,

kuriuos užduos vežėjo darbuotojas arba valstybės pareigūnas.

- 7.2. Įsigydamas bilietą keleivis informuoja agentą arba turizmo operatorių apie sveikatos problemas, kurios gali turėti įtakos jo pervežimui arba gali turėti kitą neigiamą poveikį.
- 7.3. Keleivis privalo rūpestingai laikytis pervežimo oru eismo ir vežėjo nurodymų, ypačingai:
  - a) registruojantis pervežimui oru, laukiant ir judant keleivių laukimo patalpose;
  - b) įlipant į orlaivį ir išlipant iš jo;
  - c) padedant asmeninius daiktus ir neregistruotą bagažą (rankinį bagažą) orlaivio salone bagažui numatytose vietose.
- 7.4. Keleivis privalo gauti visus privalomus kelionės dokumentus ir laikytis visų galutinės paskirties vietos, tranzito arba sustojimo vietos valstybės reikalavimų. Keleivis privalo padengti visas išlaidas, kurias patyrė vežėjas, jeigu jis privalėjo nuvežti keleivį atgal į išvykimo valstybę, nes keleiviui uždrausta vykti į tranzito arba galutinės paskirties valstybę.
- 7.5. Keleiviui draudžiama imtis veiksmų, kurie gali turėti įtakos saugumui ir pakenkti oro pervežimo raidai, trukdyti kitiems keleiviams arba būti kitų keleivių pretenzijų priežastimi, trukdyti darbuotojams atlikti jų pareigas, padaryti žalą vežėjo ar kitų keleivių nuosavybei.
- 7.6. Keleivis privalo:
  - a) vykdyti visus vežėjo, jo darbuotojų ir orlaivio įgulos narių nurodymus ir reikalavimus;
  - b) padengti galimas papildomų paslaugų išlaidas, registruojantis pervežimui oru;
  - c) prisisegti saugos diržu orlaivio pakilimo ir orlaivio nusileidimo metu arba pagal įgulos nurodymus oro pervežimo metu;
  - d) orlaivio įgulos nariams pareikalavus, apsikeisti sėdimomis vietomis, jeigu tai būtina dėl orlaivio eksploatacijos arba saugumo sumetimais;
  - e) giliai nenardyti 12 valandų prieš pervežimą oru arba, jeigu yra pervežimas oru su sustojimu, nenardyti 24 valandas prieš skrydį.
  - f) laikytis į orlaivį paimto alkoholio vartojimo ir rūkymo draudimo taisyklių; pažeidęs šias taisykles keleivis oro vežėjui privalo sumokėti 355 EUR dydžio baudą. Orlaivio įgulos nariai turi teisę konfiskuoti su savimi paimtą alkoholį;
  - g) išjungti visus elektroninius prietaisus, kurie gali turėti neigiamos įtakos orlaivio prietaisų darbui; pažeidęs šias taisykles keleivis oro vežėjui privalo sumokėti 355 EUR dydžio baudą;
  - h) padengti visas išlaidas, kurias patyrė vežėjas dėl netinkamo keleivio elgesio (pavyzdžiui, žala dėl sugadinto orlaivio inventoriaus, dėl neleistinų gyvūnų arba daiktų pervežimo, patirta žala, jeigu dėl keleivio elgesio buvo atliktas priverstinis nusileidimas arba kitokia žala, patirta dėl netinkamo keleivio elgesio);
  - i) būti patikrintas; patikrinimus atlieka oro uosto apsaugos tarnyba, muitinės arba kitų valstybinių įstaigų atstovai;
  - j) užtikrinti keleivio registruoto arba neregistruoto (rankinio) bagažo saugumo patikrinimus;
  - k) laikytis draudimo įlipti į orlaivį apsvaigus nuo alkoholio arba narkotinių

medžiagų.

8. Vežėjo pareigos ir atsakomybė pervežimo oru metu

- 8.1. Vežėjas užtikrina, kad keleiviams bus suteikta informacija apie sėdimą vietą ir apie tai, kaip naudoti:
  - a) saugos diržus;
  - b) avarinius išėjimus ir įrengimus, kurie numatyti keleivių bendram naudojimui;
  - c) keleiviams numatytas saugos liemenes ir deguonies įrengimus;
  - d) kitus įrengimus, kurie numatyti individualiam naudojimui.
- 8.2. Vežėjas informuoja keleivius apie rūkymo ir elektroninių įrenginių naudojimo apribojimus orlaivyje.
- 8.3. Būtiniais atvejais vežėjas informuoja keleivius apie nepaprastos situacijos saugumo priemones, kurios naudojamos atitinkamoje situacijoje.
- 8.4. Vežėjas užtikrina galimybę keleiviams naudoti saugos diržus orlaivio kilimo, nusileidimo, vėtros ar bet kuriuo kitu pervežimo metu, jeigu to reikalauja orlaivio kapitonas.

9. Vežėjas turi teisę atsisakyti keleivį ir bagažą pervežti oru, jeigu:

- 9.1. keleivis pažeidžia norminių aktų arba šių Taisyklių reikalavimus;
- 9.2. keleivis kelia grėsmę arba trukdo kitiems keleiviams;
- 9.3. keleivio elgesys kelia grėsmę oro pervežimo (skrydžio) saugumui, kitų keleivių arba trečiųjų asmenų turtui, trikdo viešąją tvarką;
- 9.4. keleivis atsisako vykdyti vežėjo, jo darbuotojų arba orlaivio įgulos nurodymus;
- 9.5. keleivis atsisako patikrinimo;
- 9.6. keleivis nesumokėjęs įmokų, mokesčių arba kitų mokėjimų, kurie privalomi pervežant oru (skrendant);
- 9.7. keleivis neturi arba atsisako pateikti kelionei tinkamus dokumentus;
- 9.8. keleivio bilietas:
  - a) yra sugadintas;
  - b) yra prarastas;
  - c) biliete nurodytos datos yra pasikeitusios ir neatitinka kitų kelionės dokumentų;
  - d) kyla įtarimas, kad bilietas įgytas neteisėtu būdu arba biliete nurodytas asmuo, kuris pagal vežėjo duomenų bazės duomenis neturi teisės būti pervežamas oru (skristi).
- 9.9. keleivinio transporto oru registracijos metu nebuvo atėjęs prie įlaipinimo vartų.
- 9.10. keleivis nepateikė vežėjui šiose Taisyklėse minėtos informacijos;
- 9.11. keleivis apsvaigęs nuo alkoholio;
- 9.12. keleivis apsvaigęs nuo narkotinių medžiagų;
- 9.13. keleivio drabužiai ir išvaizda yra netinkami pervežimui oru (skrydžiui);
- 9.14. keleivio bagažas neatitinka vežėjo Taisyklių;

9.15. atsisakymas yra pagrindžiamas kitais galiojančiais teisiniais normatyvais.

10. Keleivių pervežimas ypatingais atvejais

- 10.1. Jeigu yra pagrindas manyti, kad dėl keleivio fizinės, dvasinės būklės arba dėl amžiaus kyla grėsmė jo sveikatai arba gali būti padaryta kita žala, pervežimas oru atliekamas su sąlyga, kad vežėjas neatsako už sveikatos būklės pablogėjimą, mirtį arba kitą žalą pervežimo oru metu.
- 10.2. Saugumo sumetimais vežėjas turi teisę atsisakyti vežti psichikos liga sergantį keleivį, jeigu jis yra be palydovo.
- 10.3. Prieš pervežimą oru keleivis privalo pateikti gydytojo pažymą, išduotą ne anksčiau kaip prieš 7 dienas prieš pervežimą oru, patvirtinančią, kad asmuo gali skristi, tokiais atvejais:
- a) jei prieš 21 dieną buvo širdies priepuolis;
  - b) jei prieš 10 dienų buvo priepuolis;
  - c) jei prieš 7 dienas gimęs kūdikis;
  - d) jei kūdikis yra iki 3 dienų amžiaus;
  - e) jei keleivis serga dekompresine liga;
  - f) jei prieš 14 dienų asmuo sirgo plaučių uždegimu;
  - g) jei keleivis negali sėdėti;
  - h) jei prieš 14 dienų buvo patirta galvos trauma;
  - i) jei yra buvę kaulų lūžių;
  - j) jei nėštumas daugiau kaip 28 savaitės;
  - k) jei sergama sunkia venų tromboze;
  - l) jei sergama sunkia psichine liga (keleivį privalo lydėti lydintis asmuo, kurio sėdimoji vieta orlaivyje yra greta);
  - m) jei keleivis serga infekcine liga, galinčia pakenkti kitiems keleiviams ir (arba) orlaivio įgulos nariams;
  - n) jei keleivis serga liga, kuri gali paaštrėti pervežimo oru metu;
  - o) kitos sąlygos, kurios gali turėti įtakos pervežimo oru arba keleivių saugumui.
- 10.4. Astma sergantiems keleiviams gydytojo pažyma nereikalinga, bet 120 valandų prieš skrydį jie privalo informuoti vežėją, agentą arba turizmo operatorių, jeigu pervežimo oru metu jiems būtina suteikti deguonies balioną. Už deguonies baliono užtikrinimą yra mokama papildomai pagal vežėjo kainoraštį. Vežėjui leidus, keleivis gali orlaivio salone vežtis jam priklausantį ir pervežimus oru atitinkantį deguonies balioną. Keleivis pervežimo oru metu naudotis deguonies balionu gali tik orlaivio įgulai prižiūrint.
- 10.5. Diabetu sergantis keleivis rankiniame bagaže gali vežtis pervežimo oru metu būtinus medikamentus.
- 10.6. Itin didelį viršsvorį turintys keleiviai pervežimui oru privalo išigyti dvi sėdimas vietas ir informuoti orlaivio įgulą apie papildomų saugos diržų užtikrinimą.

Neįgalių ir ribotos judėsenos asmenų pervežimai oru

- 10.7. Vežėjas užtikrina neįgalių ir ribotos judėsenos asmenų pervežimus oru pagal Reglamentą Nr. 1107/2006.
- 10.8. Neįgalūs ir ribotos judėsenos asmenys yra keleiviai, kurie judėti gali ribotai dėl fizinio invalidumo, psichinio invalidumo arba dėl kitų priežasčių, pavyzdžiui, dėl amžiaus, kai keleivio būklė reikalauja iš vežėjo ypatingos priežiūros. Vežėjo garantuota pagalba priklauso nuo saugos taisyklių, orlaivio įrangos ir aplinkybių oro uoste.
- 10.9. Keleiviai, neįgalūs ir ribotos judėsenos asmenys, kuriems reikalinga pagalba, apie tai privalo informuoti vežėją arba turizmo operatorių ne mažiau kaip prieš 48 valandas iki skrydžio.
- 10.10. Pagal keleivio užpildytą prašymą vežėjas užtikrina pagalbą neįgaliems ir ribotos judėsenos asmenims:
  - a) WCHR – keleivis, kuris gali vaikščioti aukštyn ir žemyn laiptais, po orlaivio saloną, bet prireikus pervežamas vežimėliu su ratukais iki / nuo įėjimo / išėjimo vietos, nuo orlaivio iki uosto terminalo ir tarp atvykimo ir išvykimo punktų oro uosto terminale;
  - b) WCHS – keleivis, turintis vaikščiojimo sunkumų, bet gali judėti orlaivio salone, tačiau negali lipti laiptais, pervežamas vežimėliu su ratukais iki / nuo įėjimo / išėjimo vietos, nuo orlaivio iki uosto terminalo ir tarp atvykimo ir išvykimo punktų oro uosto terminale;
  - c) WCHC – šioje kategorijoje įtraukta plati keleivių kategorija. Tai keleiviai, kurie negali eiti ar stovėti. Jie palydimi iki arba nuo vietos orlaivyje. Keleivis palydimas vieno arba dviejų asistentų. Keleiviui reikalingas vežimėlis su ratukais ir kitos specialios pagalbinės priemonės (įskaitant kėlimo įrangą ar įsodinimo vežimėlį su ratukais). Šiai kategorijai priskiriami tie neįgalūs keleiviai, kurių apatinės galūnės pažeistos, ir kuriems reikalinga pagalba tik įlipant ar išlipant iš orlaivio ir judant pačiame orlaivyje, kitais atvejais jie gali judėti po oro uostą nuolat savo vežimėlyje su ratukais. Šie keleiviai nurodo savarankiškumo lygį prieš skrydį, norėdami apsieiti be kitų pagalbos;
  - d) BLND – neregiai arba turintys regos sutikimų keleiviai;
  - e) DEAF – keleiviai su klausos ir (arba) šnekos sutrikimais, kurtieji keleiviai;
  - f) DEAF / BLND – neregiai ir kurtieji keleiviai, kurie gali judėti tik lydimi asistento;
  - g) DPNA – keleiviai, turintys intelekto sutrikimų arba neįgalūs asmenys (invalidai), kuriems reikalinga pagalba. Pavyzdžiui, keleiviai, kurie serga Alzheimerio liga arba keleiviai su Dauno sindromu.
  - h) STCR – keleivis, gabenamas neštuvais ir gali keliauti tik tokiu būdu gulinčioje padėtyje; keleivis iš / nuo orlaivio gabenamas medicininiu transportu.
- 10.11. Regos negalią turintys keleiviai, kurie juda padedami šunų, privalo turėti sertifikatą, kuriame nurodyta, kad šuo specialiai apmokytas, ir kelionei tinkamus dokumentus; šuo privalo būti su pavadėliu ir antsnukiu. Toks šuo orlaivio salone pervežamas be papildomo mokesčio.

Nėščiųjų pervežimai oru

- 10.12. Nėščioji pervežama orlaiviu, kai parodomas nėštumo pasas. Iki 28 nėštumo savaitės pervežimams oru nėra jokių apribojimų. Jeigu nėštumas yra nuo 28 iki 32 nėštumo savaitės, būtinas gydytojo pažymėjimas, kad moteris gali skristi orlaiviu.

- 10.13. Vežėjas turi teisę atsisakyti vežti:
- a) nėščią moterį, jeigu nėštumas yra po 32 nėštumo savaitės;
  - b) nėščią moterį, jeigu yra nėštumo komplikacijų iki 32 nėštumo savaitės;
  - c) moterį, kuri pagimdė mažiau nei prieš 7 dienas iki skrydžio.

Vaikų pervežimai oru

- 10.14. Vaikams nuo 2 metų amžiaus pervežant oru orlaivyje privaloma atskira sėdima vieta.
- 10.15. Maksimalus kūdikių, galinčių skristi su vienu suaugusiu keleiviu, skaičius yra du.
- 10.16. Kūdikių pervežimo oru metu suaugęs keleivis gali laikyti glėbyje neįsigydamas papildomos sėdimos vietos arba atskiroje vietoje atitinkamoje vaikiškoje kėdėje, jeigu tokia vieta įsigyta.
- 10.17. Jeigu su suaugusiu keleiviu keliauja du kūdikiai, tai vienam iš jų privaloma įsigyti atskirą sėdimą vietą, kurioje pritaikoma speciali vaikiška kėdė.
- 10.18. Vežėjas vaikiškos kėdės nesuteikia. Keleivis kūdikių pervežimui gali naudoti su savimi pasiimtą vaikišką kėdę, kuri pagal gamintojo nurodymus yra tinkama pervežant vaikus oru.
- 10.19. Vaikų pervežimas be suaugusio keleivio palydos:
- a) jaunesni nei 5 metų amžiaus vaikai negali keliauti be suaugusio keleivio palydos;
  - b) Vaikai nuo 5 iki 12 metų amžiaus be suaugusio keleivio gali keliauti tik su sąlyga, kad juos pervežimo oru išvykimo oro uoste palydi suaugusysis ir vežėjas gauna raštišką patvirtinimą ant atitinkamos standartinės formos, kad kitas suaugusysis pasitiks vaiką galutinės paskirties vietos oro uoste. Tokių vaikų kelionės metu yra užtikrinta vežėjo pagalba (UM) oro pervežimo išvykimo vietoje ir galutinės paskirties vietoje.
  - c) Vaikai nuo 12 iki 18 metų amžiaus gali keliauti be suaugusiųjų keleivių palydos. Jeigu yra raštiškas tėvų prašymas, jiems galima garantuoti vežėjo pagalbą (MAAS).
- 10.20. Raštiško prašymo formas (UM/MAAS) pervežant vaikus galima rasti vežėjo tinklapyje, pas agentą arba pas turizmo operatorių. Už vežėjo suteikiamą pagalbą pervežant vaikus (UM/MAAS) mokama papildomai pagal vežėjo kainoraštį.
- 10.21. Tuo atveju, kai vaikas keliauja be tėvų arba globėjų, vaikas privalo turėti kelionei būtinus dokumentus, atitinkančius norminių aktų reikalavimus.

11. Bagažas

- 11.1. Bagažas pervežamas kaip registruotas ir kaip neregistruotas bagažas (rankinis bagažas).
- 11.2. Nei registruotame, nei rankiniame bagaže negalima vežti:
- a) daiktų, kuriuos vežėjas gali laikyti kaip keliančius grėsmę saugiam pervežimui oru, keleivių ir jų turto saugumui; bagažo ir daiktų, kurie pervežimo metu gali būti sugadinti; bagažo, nepritaikyto pervežimams oru;
  - b) daiktų, kurių pervežimas yra uždraustas pagal ICAO, IATA taisykles;
  - c) daiktų, kurių pervežimas yra uždraustas pagal galiojančias teisinės normas;

- d) daiktų, kuriuos vežėjas laiko nepritaikytais pervežimams oru dėl jų svorio, išmatavimų arba dėl kitų požymių.
- 11.3. Saugumo sumetimais orlaivio salone negalima vežti šių daiktų: jokių peilių; jokių žirklių ar žirklučių; ginklų ir į juos panašių žaislų; ginklų imitacijų; katapultų; stalo įrankių; ašmenų ir skustuvų; mechaninių daiktų; sklendinių raktų; virbalų; sporto lazdų ir mušamųjų; bilijardo stalo ir lazdų; metalinių nagų dildžių ir kitų daiktų, kuriuos oro uosto saugumo tarnyba laiko pavojingais ir kuriuos galima panaudoti, sukeltiant grėsmę keleiviams ir orlaivio įgulos nariams. Aukščiau paminėti daiktai oro uoste yra konfiskuojami be teisės už juos gauti kompensaciją.
- 11.4. Keleivis orlaivio salone kaip neregistruotą bagažą (rankinį bagažą) turi teisę pervežti vieną bagažą ir šiose Taisyklėse nurodytus asmeninio naudojimo daiktus. Vežėjas turi teisę pareikalauti, kad neregistruotas bagažas (rankinis bagažas) būtų įformintas kaip vienas, t. y. daiktai sudėti į vieną krepšį. Rankinio bagažo ir asmeninio naudojimo daiktų bendras svoris negali viršyti 5 kilogramų, rankinio bagažo maksimalūs išmatavimai negali viršyti 55X45X25cm (įskaičiuojant ir bagažo rankeną, ir ratelius), išskyrus tuos atvejus, kai biliete nurodoma kitaip.
- 11.5. Keleivis orlaivio salone turi teisę vežtis atskirus asmeninio naudojimo daiktus:
- a) nedidelę moterišką rankinę;
  - b) paltą, šaliką arba pledą;
  - c) skėtį arba lazdą;
  - d) kamerą arba binoklį;
  - e) mažą nešiojamą kompiuterį;
  - f) skaitymo medžiagą skrydžio metu;
  - g) vaikišką maistą, kuris būtinas skrydžio metu;
  - h) medikamentus, kurie būtini skrydžio metu;
  - i) ramentus arba visiškai sudedamą kėdę / vežimėlį neįgaliems arba ribotos judėsenos asmenims;
  - j) vaikišką kėdutę, jeigu ji telpa orlaivio salono bagažo skyrelyje.
- 11.6. Rankinis bagažas turi tilpti orlaivio salono bagažo skyriuje arba po priekine sėdyne. Vežėjas turi teisę rankinį bagažą padėti į orlaivio bagažo skyrių.
- 11.7. Vežėjas neatsako už žalą, kuri padaryta neregistruotam bagažui (rankiniam bagažui).
- 11.8. Už kiekvieną registruoto bagažo vietą išduodamas bagažo kvitas. Jį reikia saugoti iki pervežimo pabaigos ir parodyti vežėjui pareikalavus. Vežėjas neatsako už registruotą bagažą, jeigu savininkas bagažo neatsiima galutinės paskirties vietos oro uoste iškart po skrydžio arba persėdimo oro uoste (jeigu bagažas neregistruotas iki galutinės paskirties vietos).
- 11.9. Registruotas bagažas pervežamas orlaivio bagažo skyriuje tuo pačiu orlaiviu, kuriuo skrenda pats keleivis. Jeigu bagažo pervežimas neįmanomas tuo pačiu orlaiviu, tai daroma artimiausiu reisui.
- 11.10. **Aviakompanijoms patariame:** priimant registruotą bagažą pervežimui oru patikrinti, kad kiekvieno vieneto vidinėje ir išorinėje dalyje būtų identifikacinės nuorodos, kur nurodytas keleivis ir jo buvimo vietos kontaktinis adresas (pavyzdžiui, viešbučio adresas, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas ir pan.).

Identifikacinėje nuorodoje nurodytas keleivio vardas ir pavardė turi sutapti su ant bilieto ir kelionės dokumentuose nurodytu vardu ir pavarde.

- 11.11. Bagažas, įskaitant bagažą su užtrauktuku, turi būti ne tik užsegtas ir uždarytas, bet ir papildomai užblokuotas, kad neatsisegtų ar neatsidarytų pervežimo oru metu.
- 11.12. Kiekvienas keleivis, kuris turi teisę į sėdimą vietą orlaivyje, turi teisę vežtis registruotą bagažą, kurio maksimalūs matmenys neviršija 32X84X56 cm, įskaičiuojant bagažo rankeną ir ratelius, tačiau svoris negali viršyti 20 kg, jeigu biliete nenurodyta kitaip.
- 11.13. Tuo atveju, jeigu du arba keli keleiviai keliauja kartu kaip grupė (šeima), ką įrodo bilietas vienam ir tam pačiam pervežimui oru, taip pat jeigu jie registruojasi kartu, registruojamo bagažo maksimalus svoris sumuojamas, tačiau vienam registruotam vienetui maksimalus svoris negali viršyti 32 kg.
- 11.14. Vaikiškas vežimėlis, kūdikių lovytės, vaikiškos kėdutės, invalidų vežimėliai su sausomis arba gelio baterijomis neįgaliesiems keleiviams arba asmenims su judėsenos apribojimais pervežami be papildomo mokesčio tada, kai jie pridudami pervežimui oru kaip registruotas bagažas.
- 11.15. Registruotas bagažas perkraunamas, todėl nereikėtų tokiu būdu pervežti lengvai dūžtančių daiktų arba vertingų daiktų, pavyzdžiui, parfumerijos prekių, kvepalų ir tualetinio vandens, dioptrinių ir saulės akinių, kontaktinių lęšių, butelių, stiklo ir porceliano gaminių, vandens pypkių ir kitų lengvai dūžtančių daiktų, farmacijos prekių, pinigų, kreditinių kortelių arba kitų vertingų daiktų, vertingų meno kūrinių, papuošalų ir juvelyrinių gaminių, gaminių iš tauriųjų metalų, vertybinių popierių, pasų ir identifikavimo dokumentų, duomenų laikmenų, ausinių, kompaktinių diskų grotuvų, kamerų, MP3 grotuvų, mobiliųjų telefonų, nešiojamų kompiuterių ir kitų dūžtančių arba vertingų daiktų. Vežėjas neatsako už šių daiktų dingimą arba sugadinimą.
- 11.16. Keleivis neturi teisės vežtis ginklų, amunicijos, peilių, žaislų arba kitų daiktų, kurie panašūs arba imituoja ginklus bei agresijos daiktus, taip pat jokių aštrių ir pjaunančių daiktų. Vežėjas neatsako už žalą ir neatlygina nuostolių, jeigu jie atsirado dėl neleistinių daiktų konfiskavimo ar atėmimo.
- 11.17. Kaip registruotą bagažą galima vežti antikinius ginklus, kardus, peilius ir kitus daiktus, ginklus ir amuniciją arba pavojingas medžiagas (pavyzdžiui, sprogstamas medžiagas, amuniciją, degias medžiagas, korozinius agentus, suspaustas dujas, nuodingas, toksiškas ir infekcines medžiagas, oksiduojančias, radioaktyvias medžiagas, magnetines medžiagas ir kitas pavojingas prekes ir medžiagas), jeigu yra aiškiai įformintas raštiškas vežėjo sutikimas pagal atskiras specialias sąlygas. Iš ginklų turi būti išimti šoviniai, jie turi būti su saugikliu ir atitinkamai įpakuoti. Ginklų ir amunicijos pervežimą oru privaloma suderinti su atitinkamomis ICAO ir IATA taisyklėmis dėl pavojingų daiktų pervežimo. Už šiame punkte paminėtų daiktų pervežimą oru mokamas papildomas mokestis, kurį nustato vežėjas.
- 11.18. Viršnorminis bagažas yra:
  - a) bagažas, kuris viršija šiose Taisyklėse nurodytus svorio apribojimus;
  - b) bagažas, kuris viršija šiose Taisyklėse nurodytus matmenų apribojimus;
  - c) sporto inventorių, pavyzdžiui, dviratis, slidės, snieglentė, nardymo įranga, parašiuotas, golfo krepšys, jėgos aitvaras, burlenčių lenta, žvejybos reikmenys ir kiti daiktai.
- 11.19. Už viršnorminio bagažo pervežimą mokamas papildomas mokestis pagal

atitinkamą vežėjo kainoraštį, išskyrus tuos atvejus, kai biliete nurodyta kitaip (pavyzdžiui, pervežimas oru į slidinėjimo turus).

Gyvūnų pervežimai oru

- 11.20. Gyvi gyvūnai gali būti pervežami pagal atitinkamą vežėjo raštišką išankstinį sutikimą, kuriame nurodyta, kad visą riziką dėl gyvūno pervežimo oru prisiima keleivis. Gyvūnai pervežimui oru priimami tik specialiuose konteineriuose su sąlyga, kad jie turi galiojančias sveikatos ir vakcinacijos pažymas, leidimą vežti juos oru ir kitus dokumentus, kurie yra privalomi pervežant gyvūną tranzitu arba įvežant į galutinės paskirties valstybę. Saugumo sumetimais ropliai ir graužikai oru nepervežami.
- 11.21. Vežėjas neatsako už tai, jeigu gyvūnas suserga arba miršta kelionės metu.
- 11.22. Gyvūno pervežimo konteinerio ir gyvūno bendras svoris negali viršyti 10 kg, gyvūno pervežimo konteinerio maksimalūs matmenys neturi viršyti 55X45X25 cm. Gyvūno pervežimo konteineris turi būti su skysčiams nepralaidžia apačia ir jį privaloma padėti po priešais esančia sėdyne. Skrydžio metu gyvūno negalima išimti iš gyvūnų pervežimo konteinerio. Kitais atvejais gyvūnus galima pervežti tik tai kaip registruotą bagažą orlaivio bagažo skyriuje, jeigu tai leidžia lėktuvo techniniai parametrai ir prieš pervežimą oru yra gautas raštiškas vežėjo sutikimas.
- 11.23. Už gyvūnų pervežimus oru mokamas papildomas mokestis pagal vežėjo nurodytą kainoraštį.

Bagazo patikrinimas

- 11.24. Vežėjas turi teisę patikrinti bagažo matmenis, taip pat ir svorį bet kuriuo pervežimo oru metu.
- 11.25. Dalyvaujant keleiviui, vežėjas apžiūrėdamas patikrina bagažo sudėtį. Jeigu keleivio nėra greta, vežėjas turi teisę atidaryti bagažą, kai greta yra bent vienas iš oro uosto apsaugos darbuotojų, kilus įtarimui, kad bagaže yra daiktai, kuriuos draudžiama pervežti arba kuriuos pervežant reikia laikytis specialių taisyklių.
- 11.26. Vežėjas neatsako už žalą, kuri buvo padaryta bagažo patikrinimo metu, išskyrus tuos atvejus, kai vežėjas tikrindamas elgėsi neapdairiai.

Bagazo atsiėmimas

- 11.27. Keleivis nedelsiant, išlipęs galutinės paskirties oro uoste, privalo atsiimti savo bagažą. Vežėjas neatsako už žalą, atsiradusią laiku neatsiėmus bagažo.
- 11.28. Bagažą atsiimti turi teisę keleivis, kuris turi bagažo bilietą ir identifikacijos dokumentus, tačiau vežėjas neprivalo išduodant bagažą patikrinti, ar bagažą atsiėmė keleivis su atitinkamu bagažo bilietu ir identifikacijos dokumentu.
- 11.29. Jeigu asmuo, turintis teisę atsiimti registruotą bagažą, atsiima bagažą be pretenzijų, tai yra *prima facie* įrodymas, kad pristatytas bagažas yra geros būklės ir išduotas pagal vežėjo taisykles.

12. Keleivio teisės, jeigu pervežimas oru atšauktas, ilgai vėluoja arba keleiviui neleidžiama įlipti į orlaivį

- 12.1. Vežėjas prisiima visą atsakomybę, kad keleivių ir bagažo pervežimas oru būtų atliktas pagal suderintą skrydžių grafiką. Siekiant išvengti atšauktų reisų arba vėlavimų, vežėjas turi teisę organizuoti pervežimą, kurį faktiškai atlieka kitas vežėjas.
- 12.2. Tais atvejais, kai skrydis vėluoja, yra atšauktas arba keleiviui neleidžiama įlipti

į orlaivį, vežėjas privalo laikytis Reglamento Nr. 261/2004 nuostatų. Reglamentas Nr. 261/2004 netaikomas tais atvejais, kai turistinė kelionė atšaukiama dėl tokių aplinkybių, kurios nesusijusios su pervežimo oru atšaukimu.

- 12.3. Nė viena iš šiose Taisyklėse numatytų teisių nėra palankesnė už atlyginimą ir kompensaciją, nurodytą Reglamente Nr. 261/2004.

Atšauktas įlaipinimas

- 12.4. Pagal Reglamento Nr. 261/2004 sąlygas, jeigu įlaipinimas buvo atšauktas, keleivis turi teisę:

a) savanoriškai atsisakyti pervežimo oru (skrydžio) ir susitarti su vežėju dėl tarpusavio santykių sprendimo;

b) jeigu keleivio įlaipinimas atšauktas prieš jo norą, keleivis turi teisę:

- gauti kompensaciją:

250 EUR	už pervežimus oru iki 1 500 km
400 EUR	už pervežimus oru virš 1 500km Europos Sąjungos ribose
400 EUR	už pervežimus oru už Europos Sąjungos ribų, jeigu atstumas yra nuo 1 500 iki 3 500 km
600 EUR	už visus kitus pervežimus oru, kurie neįtraukti į aukščiau paminėtą sąrašą

- gauti 50 % minėtos kompensacijos dydžio, kai keleiviui siūloma keisti maršrutą iki skrydžio galutinės paskirties vietos, pasinaudojant kitu skrydžiu, kurio išvykimo laikas neviršija planuoto išvykimo laiko:

2 val.	atitinkamai visiems pervežimams oru iki 1 500 km arba mažesniu atstumu
3 val.	atitinkamai visiems pervežimams oru Europos Sąjungos ribose didesniu nei 1 500 km atstumu
3 val.	atitinkamai visiems pervežimams oru už Europos Sąjungos ribų nuo 1 500 iki 3 500 km atstumu
4 val. ir daugiau	atitinkamai visiems pervežimams oru, kurie neįtraukti į aukščiau paminėtą sąrašą

- teisę gauti kompensaciją arba pakeisti maršrutą;

- teisę būti aprūpintam:

- maistu ir gaivinančiais gėrimais visą laukimo laiką;
- apgyvendinimu viešbutyje:
  - jeigu kokioje nors vietoje reikia užsibūti vieną ar kelias naktis
  - jeigu vienoje vietoje reikia užsibūti ilgiau negu keleivis buvo planavęs;
  - transportu iš oro uosto iki apgyvendinimo vietos (viešbučio arba kitos vietos);
  - galimybe nemokamai paskambinti du kartus, nusiųsti dvi žinutes arba faksus arba du elektroninius laiškus.

Atšauktas pervežimas oru

- 12.5. Pritaikant Reglamento Nr. 261/2004 sąlygas, jeigu pervežimas oru

atšaukiamas, keleivis turi teisę:

- a) gauti kompensaciją arba pakeisti maršrutą;
- b) gauti maistą ir gaivinančius gėrimus visą laukimo laiką ir nemokamai paskambinti du kartus, nusiųsti dvi žinutes arba faksus arba du elektroninius laiškus;
- c) jeigu keičiamas maršrutas ir planuojamo naujo reiso išvykimo laikas yra bent viena diena vėliau negu buvo planuotas atšauktas reisas, keleivis turi teisę:
  - gauti apgyvendinimą viešbutyje:
    - jeigu kokioje vietoje reikia būti vieną ar kelias naktis;
    - jeigu kokioje nors vietoje tenka užsibūti ilgiau negu keleivis buvo planavęs, keleivis turi teisę:
      - gauti transportą nuo oro uosto iki apgyvendinimo vietos (viešbučio arba kitos vietos);
- d) tais atvejais, kai keleiviai nebuvo informuoti apie pervežimo oru atšaukimą nuo dviejų savaitių iki septynių dienų iki numatyto išvykimo laiko, ir jiems nepasiūlytas maršruto pakeitimas, kurio išvykimo laikas yra ne daugiau kaip dvi valandos anksčiau negu buvo numatyta prieš tai ir atvykimas į galutinės paskirties vietą ne vėliau nei keturios valandos prieš anksčiau numatytą atvykimo laiką, arba keleiviai nebuvo informuoti apie atšaukimą likus mažiau nei septynioms dienoms prieš numatytą išvykimo laiką ir jiems nepasiūlytas maršruto pakeitimas, pagal kurią jie gali išskristi ne daugiau kaip vieną valandą anksčiau nei numatytas laikas ir pasiekti galutinės paskirties vietą ne vėliau nei dvi valandos prieš anksčiau numatytą laiką, keleivis turi teisę:
  - gauti tam tikro dydžio kompensaciją:

250 EUR	už pervežimus oru iki 1 500 km
400 EUR	už pervežimus oru daugiau kaip 1 500km Europos Sąjungos ribose ir už visus kitus skrydžius 1 500-3 500 km atstumu
600 EUR	už visus pervežimus oru, kurie neįtraukti į aukščiau paminėtą sąrašą

- gauti 50 % minėtos kompensacijos dydžio, kai keleiviui siūloma keisti maršrutą iki skrydžio galutinės paskirties vietos, pasinaudojant kitu skrydžiu, kurio išvykimo laikas neviršija planuoto išvykimo laiko:

2 val.	už pervežimus oru 1 500 km ar mažesniu atstumu
3 val.	už pervežimus oru daugiau kaip 1 500 km Europos Sąjungos ribose
3 val.	už pervežimus oru už Europos Sąjungos ribų, jeigu atstumas yra nuo 1 500 iki 3 500 km
4 val. arba daugiau	už visus pervežimus oru, kurie neįtraukti į aukščiau paminėtą sąrašą

Pervežimo oru ilgas vėlavimas

12.6. Pritaikant Reglamento Nr. 261/2004 sąlygas, jeigu pervežimas oru ilgai vėluoja, keleivis turi teisę:

Pervežimo oru atstumas	Vėlavimo laikas	Teisės
susijęs su oro pervežimais 1 500 km ir mažesniu atstumu	2 val. arba ilgiau	- į maitinimą ir gaivinančius gėrimus visą laukimo laiką; - nemokamai paskambinti du kartus, nusiųsti dvi žinutes arba faksus arba du elektroninius laiškus
susijęs su oro pervežimais Europos Sąjungos ribose, jeigu atstumas viršija 1 500 km	3 val. arba ilgiau	
susijęs su kitais oro pervežimais už Europos Sąjungos ribų nuo 1 500 iki 3 500 km atstumu	3 val. arba ilgiau	
atitinkamai susijęs su visais oro pervežimais, kurie neįtraukti į aukščiau paminėtą sąrašą	4 val. arba ilgiau	
visi oro pervežimai	ilgiau kaip 5 val.	Anksčiau minėtas teisės ir teisę per septynias dienas atgauti pinigus, sumokėtus už bilietą, atitinkamai už tą kelionės dalį arba dalis, kurios neįvyko ir tuo atveju, jeigu pervežimas oru yra nebereikalingas, atsižvelgiant į keleivio pradinius planus ir grįžimą atgal į pradinę išvykimo vietą kaip galima greičiau.
visi pervežimai oru	jeigu numatoma, kad išvykimo laikas yra kita diena negu buvo prieš tai numatyta	- apgyvendinimas viešbutyje: - jeigu kokioje vietoje tenka užsibūti vieną arba kelias naktis - jeigu kokioje nors vietoje tenka užsibūti ilgiau nei keleivis yra planavęs; - transportas nuo oro uosto iki apgyvendinimo vietos (viešbučio arba kitos vietos).

Nenumatytos ir nepaprastos aplinkybės

12.7. Vežėjas neišmoka kompensacijos, jeigu jis gali įrodyti, kad pervežimas oru buvo atšauktas dėl nuo jo nepriklausančių nepaprastųjų aplinkybių ir tokiomis sąlygomis skrydis buvo neįmanomas.

12.8. Tuo atveju, jeigu vežėjas negali orlaiviui leisti nutūpti galutinės paskirties vietoje dėl ten esančių nepaprastųjų aplinkybių, kurių vežėjas negali pakeisti, pervežimas

laikomas pabaigtu, nusileidus priverstinio nusileidimo vietoje. Jeigu yra įmanoma, vežėjas užtikrina keleivių pervežimą oru į galutinės paskirties oro uostą.

13. Vežėjo atsakomybė už žalą

- 13.1. Vežėjas atsako tik už tiesioginę žalą ribotu mastu. Vežėjas neatsako už netiesioginę žalą arba negautą pelną. Visi vežėjo darbuotojai ir pasamdyti asmenys taip pat atsako ribotu mastu.
- 13.2. Tuo atveju, jeigu keleivis nori apsidrausti dėl galimos žalos didesniu mastu negu vežėjo atsakomybė, keleivis privalo bagažą ir (arba) savo pervežimą oru atitinkamai apdrausti.
- 13.3. Vežėjas neatsako už žalą, jeigu:
  - a) padarytos žalos priežastis nėra vežėjo, jo darbuotojų aplaidumas arba neteisinga veikla bei neatidumas;
  - b) padarytos žalos priežastis buvo trečios šalies aplaidumas, kitų neteisinga veikla arba neatidumas.
- 13.4. Vežėjo atsakomybė keleivio mirties arba pakenkimo sveikatai atveju pagal Monrealio konvenciją yra apribota 100 000 SDR (116 972 EUR) už kiekvieną keleivį.
- 13.5. Jeigu pervežimo oru metu keleivis mirė arba susižalojo, vežėjas per 15 dienų (nuo dienos, kai nustatomas asmuo, kuris turi teisę gauti kompensaciją) išmoka avansą, kuris būtinas ekonominiams poreikiams padengti. Keleivio mirties atveju avansas yra ne mažesnis nei 16 000 SDR (19 254 EUR).
- 13.6. Vežėjas yra atsakingas už žalą, atsiradusią dėl pervežimo oru vėlavimo, išskyrus tuos atvejus, kai vežėjas, jo darbuotojai ir agentai, pasitelkdami visas jėgas, negalėjo nieko pakeisti. Keleivis turi įrodyti, kad patyrė žalą ir nurodyti žalos dydį. Remiantis Monrealio konvencija, vežėjas atsako už žalą, jei:
  - a) bagažas dingio, buvo sugadintas arba pristatytas pavėluotai – iki 1 000 SDR (1 169 EUR) kiekvienam keleiviui;
  - b) vėluoja keleivio pervežimas oru – iki 4 150 SDR (4 853 EUR).
- 13.7. Vežėjas neatsako už žalą, padarytą rankiniam bagažui ir į orlaivio saloną paimtiems asmeninio naudojimo daiktams, jeigu žala nebuvo padaryta dėl vežėjo aplaidumo ar neatidumo.
- 13.8. Vežėjas neatsako už žalą, padarytą registruotam bagažui, jeigu žala atsirado dėl paties bagažo arba žala atsirado dėl blogo įpakavimo, bagažo defekto (pavyzdžiui, nesupakuoti dviračiai arba vaikiški vežimėliai) arba jeigu bagažo defektai užfiksuoti jau pridudant bagažą. Vežėjas neatsako už jokią žalą, jeigu jos priežastis yra gamtos stichijos, neatidumas prižiūrint gyvūną, gyvūno pervežimo konteinerio defektas arba paaiškėja, kad konteineris netinkamas pervežti gyvūną oru.
- 13.9. Kompensacija už sugadintą bagažą arba jo nepristatymą yra apskaičiuojama pagal jame esančių sugadintų arba pradingusių daiktų vertę ir senumą, tai reikia nurodyti raštiškai, pateikiant pretenzijos paraišką, pridėdant vertę ir senumą patvirtinančius dokumentus. Bagažo ir daiktų vertė yra kompensuojama atitinkamai pagal susidėvėjimo laipsnį, išskyrus tuos atvejus, jeigu keleivis su sertifikuoto vertintojo pripažinimu įrodo kitokią bagažo ir (arba) jame esančių daiktų vertę:

Daikto senumas	Susidėvėjimas (vertės sumažėjimas)
Iki 1 metų	5 %
1 metai	10 %
2 metai	20 %
3 metai	30 %
4 metai	40 %
5 metai ir daugiau	50 %

13.10. Vežėjas neatsako už žalą arba papildomas išlaidas, kurias keleivis patyrė dėl to, kad jo kelionės dokumentai neatitinka tam tikrų reikalavimų arba, kurie atsirado nesilaikant muito reikalavimų arba taisyklių.

14. Pretenzijų pateikimas ir jų nagrinėjimo tvarka

- 14.1. Visos pretenzijos vežėjui pateikiamos raštiškai iš karto po įvykio, dėl kurio išsakoma pretenzija. Pretenzija pateikiama užpildant interneto svetainėje www.smartlynx.aero esančią formą arba siunčiama registruotu paštu, išsaugant įrodymą apie siuntimo faktą, arba gaunant vežėjo patvirtinimą, kad pretenzija gauta. Jeigu pretenzija nepateikiama iš karto, tačiau šiose Taisyklėse numatytu laikotarpiu, keleivis privalo įrodyti, kad žala buvo padaryta būtent šio pervežimo metu. Pateikiant pretenziją dėl nuostolių kompensavimo, pridedami šie būtini dokumentai:
- bilietas;
  - atitinkamas bagažo kvitas;
  - dokumentai, kurie patvirtina bagažo taisymo išlaidas arba patvirtinimą, kad bagažo sutaisyti neįmanoma;
  - dokumentai, kurie patvirtina bagažo ir (arba) bagaže esančių daiktų vertę;
  - dokumentai, kurie patvirtina tiesioginius nuostolius dėl pavėlavusio pervežimo oru;
  - keleivio sąskaitos informaciją.
- 14.2. Keleivis privalo pateikti pareiškimą apie registruoto bagažo sugadinimą iškart tai konstatavus, bet ne vėliau kaip per 7 dienas. Tuo atveju, jeigu bagažas vėluoja – per 21 dieną nuo dienos, kai keleivis atgavo savo bagažą.
- 14.3. Keleivio pareiškimas apie registruoto bagažo neišdavimą pateikiamas iš karto atskridus.
- 14.4. Šių taisyklių 14.2 ir 14.3 punktuose minėtas pareiškimas pateikiamas raštiškai vietoje, nusiunčiamas faksu, elektroniniu paštu arba paštu oro uosto surastų daiktų biurui (Lost and Found Office) ir vežėjui. Kuo greičiau pareiškimas bus pateiktas, tuo didesnė tikimybė bagažą surasti.
- 14.5. Jeigu keleivis pateikia pareiškimą, kuris neatitinka Taisyklėse numatyto termino, vežėjas jo nenagrinėja.
- 14.6. Vežėjas pasilieka teisę nenagrinėti pretenzijos ir neatsakyti į pretenziją, jeigu prašymą pateikė trečioji šalis, o ne pats keleivis ar teisėtas jo globėjas, įstatymų numatytais atvejais.

15. Kitos sąlygos

- 15.1. Šios Keleivių ir bagažo pervežimų oru taisyklės įsigalioja nuo jų paskelbimo momento, t. y. 2012-01-05. Taisyklių sutrumpinta versija pridedama prie bilieto, kuriame taip pat nurodoma, kad išsamią taisyklių versiją galima rasti vežėjo tinklapyje www.smartlynx.aero Keleiviui paprašius, taisyklės galima nusiųsti į keleivio elektroninį paštą arba išduoti spausdintą variantą bilietų pardavimo vietose.
- 15.2. Šios Taisyklės gali būti pakeistos, jeigu vežėjas skelbia naujas taisyklės.
- 15.3. Šios Taisyklės prieinamos latvių, anglų, rusų kalbomis. Jeigu taisyklių vertimai prieštarauja vienas kitam, pirmenybė suteikiama versijai latvių kalba.
- 15.4. Ginčai, kurių negalima išspręsti tarpusavio susitarimu, yra sprendžiami Latvijos Respublikos teisme pagal vežėjo juridinį adresą, pagal Latvijos Respublikos teritorijoje veikiančių teisinių aktų normas, taip pat pagal Latvijos Respublikoje pritaikytas tarptautines konvencijas.